

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره های نظری و عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: **غدد**-بیماری های داخلی

عنوان درس: غدد

نوع و تعداد واحد: نظری - عملی

نام مسئول درس: دکتر هاله چهره گشا

مدرس/ مدرسان: دکتر امیر ضیائی، دکتر حسین صمدانی فرد، دکتر دلارام اسکندری، دکتر فاطمه سرو، دکتر نسرين عسگری

گوران، دکتر هاله چهره گشا، دکتر امیرحسین قانونی

پیشنیاز/ همزمان: فیزیوپاتولوژی غدد

رشته و مقطع تحصیلی: **پزشکی عمومی** - **کارورزی**

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: غدد

محل کار: حضرت رسول اکرم(ص)

تلفن تماس: ۰۲۱۶۴۳۵۲۴۷۴

نشانی پست الکترونیک:

توصیف کلی درس

در این درس اصول بیماری‌های غدد درون ریز آموزش داده می‌شود. آناتومی و فیزیولوژی غدد درون ریز به تفکیک و روش‌های مختلف تشخیصی و درمانی بیماری‌های غدد درون ریز به دانشجو آموزش داده می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

در پایان این درس دانشجو باید بتواند :

الف. در مواجهه با هر کدام از شکایات و علائم شایع و مهم:

۱. تعریف آن را بیان کند.

۲. معاینات فیزیکی لازم برای رویکرد به آن را شرح دهد.

۳. تشخیص افتراقی‌های مهم را مطرح کند.

ب. در مورد بیماری‌های شایع و مهم :

۱. تعریف و اتیولوژی و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

۲. مشکلات بیماران مبتلا به بیماری‌های مربوطه را توضیح دهد.

۳. روشهای تشخیص بیماری‌ها را شرح دهد.

۴. مهمترین اقدامات پیشگیری و درمانی را توضیح دهد.

۵. در مواجهه با بیمار واقعی بتواند بر اساس استدلال بالینی دانش فراگرفته را به درستی در امر تشخیص و درمان بیماری بکاربرد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار میرود که فراگیر بتواند موارد زیر را توصیف نماید یا توضیح دهد.

۱. تشخیص و غربالگری دیابت

۲. تشخیص و برخورد بالینی با کتواسیدوز دیابتی و کومای هیپراسمولار

۳. تعریف و اهمیت نفروپاتی دیابتی و روش‌های غربالگری

۴. تعریف و شناخت انواع رتینوپاتی دیابتی و روش‌های غربالگری

۵. عوارض قلبی و عروقی دیابت

۶. علائم نوروپاتی دیابتی و روش های معاینه و بررسی
۷. دسته بندی و مکانیسم داروهای ضد دیابت
۸. تعریف دیابت بارداری و عوارض آن و غربالگری
۹. اصول درمان دیابت نوع دو و یک و بارداری و عوارض حاد و مزمن دیابت
۱۰. علائم بالینی کم کاری تیروئید
۱۱. علائم بالینی پرکاری تیروئید
۱۲. تفسیر آزمون عملکرد تیروئید
۱۳. آشنایی با انواع گواترو برخورد تشخیصی
۱۴. برخورد بالینی با ندول منفرد تیروئید
۱۵. آشنایی با اصول درمان بیماری های تیروئید
۱۶. تعریف و اهمیت بالینی و علائم بالینی و آزمایشگاهی استئومالاسی
۱۷. اصول پیشگیری استئومالاسی و انواع روش های درمان
۱۸. تعریف و علام بالینی و آزمایشگاهی و درمان هیپرپاراتیروئیدیسم
۱۹. علل هایپو و هایپرکلسمی و علائم مربوطه
۲۰. تعریف و غربالگری و تشخیص و درمان استئوپوروز
۲۱. ریسک فاکتورهای استئوپوروز
۲۲. تفسیر تست تراکم استخوان (BMD)
۲۳. علایم کمبود و اصول درمان هر یک از محورهای هیپوفیز و علائم ناشی از اثرات فشاری ضایعات فضاگیر هیپوفیز
۲۴. مفهوم و چگونگی انجام و تفسیر تستهای تحریکی و مهاری در هیپوفیز
۲۵. علایم پر کاری در هر یک از محورهای هیپوفیز
۲۶. تظاهرات و علل و تشخیص و اصول درمان دیابت بیمزه
۲۷. چگونگی انجام تست محرومیت از آب و تفسیر آن
۲۸. علل و علایم و آزمایشات درخواستی و درمان در SIADH
۲۹. تعریف کلی سندرم کوشینگ و علل آن و تظاهرات بالینی
۳۰. تفاوت کلی سندرم کوشینگ و بیماری کوشینگ

۳۱. تفاوت سندرم کوشینگ اگروژن و اندروژن
۳۲. تست های تشخیصی بیماریابی و قطعی کننده سندرم کوشینگ و اصول درمان
۳۳. علل هیپرآلدوسترونیسم اولیه و تظاهرات بالینی و تست های تشخیصی و اصول درمان
۳۴. اتیولوژی و تقسیم بندی نارسایی آدرنال
۳۵. علائم بالینی نارسایی اولیه و ثانویه آدرنال و تفاوت کلی آنها
۳۶. تست های تشخیصی نارسایی آدرنال و درمان
۳۷. حمله حاد نارسایی آدرنال
۳۸. انواع مهم و شایع هیپرپالزی مادرزادی آدرنال Congenital adrenal hyperplasia=CAH
۳۹. اتیولوژی و علائم بالینی فنو کروموسیتوما
۴۰. اصول آزمون های تشخیصی و درمانی فنو کروموسیتوما
۴۱. آشنایی با اختلالات قاعدگی و سندرم تخمدان پراز کیست و هیرسوتیسم، تظاهرات بالینی، روشهای مدیریت بیماران
۴۲. تعریف آمنوره و انواع آمنوره و علل آنها
۴۳. روش تشخیص اختلالات سیستم و اصول کلی درمان
۴۴. علل آمنوره هیپوگنادوتروپیک و روش های تشخیص و اصول کلی درمان
۴۵. علل آمنوره هیپرگنادوتروپیک و روش های تشخیص و اصول کلی درمان
۴۶. تعریف هیرسوتیسم و Score بندی آن و علل آن
۴۷. روش های تشخیصی و روش های کلی درمان هیرسوتیسم
۴۸. آشنایی با اختلالات گناد در مردان و ژنیکوماستی، تظاهرات بالینی و روشهای مدیریت بیماران
۴۹. علائم بالینی و انواع و علل هیپوگنادیسم در مردان
۵۰. آزمایشات هایپوگنادیسم و درمان ها
۵۱. تعریف ژنیکوماستی
۵۲. علل فیزیولوژیک و پاتولوژیک ژنیکوماستی
۵۳. برخورد تشخیصی و درمانی ژنیکوماستی
۵۴. آشنایی با اختلالات لیپوپروتئین ها، تظاهرات بالینی، عمل و روشهای مدیریت بیماران
۵۵. انواع هیپرلیپیدمی اولیه و ثانویه و نشانه ها و علائم مربوطه
۵۶. تفسیر تست های انواع اختلال لیپید

۵۷. درمانهای اختلال لیپید

رویکرد آموزشی!

□ مجازی □ حضوری □ ترکیبی^۳

روشهای یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

□ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

□ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد حضوری

□ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□ بحث در گروههای کوچک

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

□ یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

□ استفاده از دانشجوین در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روشهای زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار میرود.

لطفا نام ببرید کلاس وارونه - یادگیری مبتنی بر حل مسئله - ایفای نقش

در کلاسهای نظری و عملی به فراخور موضوع و امکانات موجود از يك يا چند روش زیر برای آموزش استفاده می شود.

Problem-based Learning
Small group discussion
Large group discussion
Computer-assisted Learning

-
1. Educational Approach
 2. Virtual Approach
 3. Blended Approach

Role model Lecture

وسایل کمک آموزشی:

وسایل کمک آموزشی □ skill lab

پروژکتور اسلاید

وایت برد

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

جدول تقویم ارائه درس.....

روز و ساعت کلاس.....

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرس
۱	بیماری های غدد- هیپوفیز و پاراتیروئید و بیماری های غدد تیروئید		۱۴۰۳/۰۸/۱۹	دکتر ابوالحسنی
۲	پاتولوژی: بیماری های غدد- هیپوفیز و پاراتیروئید و بیماری های غدد تیروئید		۱۴۰۳/۰۸/۱۹	دکتر ابوالحسنی
۳	پاتولوژی: بیماریهای زنان ۱		۱۴۰۳/۰۸/۱۹	دکتر رحیمی
۴	کلیات آندوکراین هیپوتالاموس و هیپوفیز، دیابت بی مزه		۱۴۰۳/۰۸/۲۰	دکتر هاشمی
۵	بیماری های هیپوفیز		۱۴۰۳/۰۸/۲۰	دکتر هاشمی
هیپوگنادیسم در مرد - ژنیکوماستی				
		دکتر قانونی	۱۴۰۳/۰۸/۲۰	
پاتولوژی				
		دکتر رحیمی	۱۴۰۳/۰۸/۲۱	

			بیماریهای زنان ۳ و ۲
۱۴۰۳/۰۸/۲۱	دکتر رحیمی		پاتولوژی: بیماریهای زنان ۳ و ۲
۱۴۰۳/۰۸/۲۱	دکتر مقسومی		تیروئید (کلیات و بیماریهای تیروئید)
۱۴۰۳/۰۸/۲۲	دکتر هورمند		فارماکولوژی: هورمون های جنسی و مهارکننده ها
۱۴۰۳/۰۸/۲۲	دکتر رحیمی مقدم		فارماکولوژی: داروهای موثر بر هموستاز کلسیم
۱۴۰۳/۰۸/۲۲	دکتر کیهانفر		فارماکولوژی: هورمون های تیروئید و داروهای ضد تیروئید
۱۴۰۳/۰۸/۲۳	دکتر مرادی		دیابت: تعریف، تقسیم بندی، فیزیوپاتولوژی
۱۴۰۳/۰۸/۲۳	دکتر چهره گشا		عوارض دیابت
۱۴۰۳/۰۸/۲۳	دکتر حاتمی		هیپو و هیپر کلیسمی
۱۴۰۳/۰۸/۲۶	دکتر عسگری		سندرم متابولیک ، چاقی
۱۴۰۳/۰۸/۲۶	دکتر اسکندری		بیماریهای غدد- آدرنال
۱۴۰۳/۰۸/۲۶	دکتر اسکندری		اختلالات لیپید ۱۴-۱۳
۱۴۰۳/۰۸/۲۷	دکتر رحیمی		پاتولوژی عملی:
۱۴۰۳/۰۸/۲۸	دکتر متولیان		فارماکولوژی:

			هورمون های هیپوتالاموس و هیپوفیز قدامی و خلفی
۱۴۰۳/۰۸/۲۸	دکتر متولیان		فارماکولوژی: کورتیکو استروئیدها
۱۴۰۳/۰۸/۲۸	دکتر کیهانفر		فارماکولوژی: هورمون های پانکراس و داروهای ضد دیابت
۱۴۰۳/۰۸/۲۹	دکتر ابوالحسنی		پاتولوژی عملی: گواتر مولتی ندولر - تیروئیدیت هاشیموتو - کارسینوم تیروئید
۱۴۰۳/۰۸/۲۹	دکتر ابوالحسنی		پاتولوژی عملی: گواتر مولتی ندولر - تیروئیدیت هاشیموتو - کارسینوم تیروئید
۱۴۰۳/۰۸/۲۹	دکتر ابوالحسنی		پاتولوژی عملی: گواتر مولتی ندولر - تیروئیدیت هاشیموتو - کارسینوم تیروئید
۱۴۰۳/۰۸/۳۰	دکتر گل گیری		PCO - آمنوره - هیرسوتیسم
۱۴۰۳/۰۸/۳۰	دکتر حیدری		تومورهای تیروئید - تیروئیدیت
۱۴۰۳/۰۸/۳۰	دکتر حاتمی		بیماری های م تابولیک استخوان
۱۴۰۳/۰۹/۰۳	دکتر منتظر		پاتولوژی: بیماریهای پستان
۱۴۰۳/۰۹/۰۳	دکتر منتظر		پاتولوژی عملی: فیبروآدنوم و کارسینوم پستان - بیماری فیبروکیستیک پستان

۱۴۰۳/۰۹/۰۴	دکتر بوذری		پاتولوژی: بیماری های غدد- دیابت-آدرنال
۱۴۰۳/۰۹/۰۴	دکتر بوذری		پاتولوژی: بیماری های غدد - دیابت- آدرنال

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعدمقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

تکالیف مورد انتظار دانشجو: دانشجو باید در کلاس های آموزشی تعیین شده حضور فعال داشته باشد و در امر پاسخ دهی به سوالات در حین تدریس مشارکت فعال داشته و در پایان دوره در آزمون کتبی در نظر گرفته شده شرکت کرده و نمره قابل قبول دریافت کند.

فعالیت های مورد انتظار دانشجو: حضور به موقع در کلاسها - رعایت احترام در برخورد با همکلاسی ها و استاد - رعایت نظم و سکوت در کلاسها - مشارکت فعال در امر آموزش گیری از استاد - انجام تکالیف درسی درخواست شده توسط استاد

شرایط حضور و غیاب دانشجو: دانشجو باید راس ساعت مقرر در کلاس مربوطه حضور داشته باشد و بعد از اتمام کلاس خارج شود.

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده/میان ترم/ کوئیزهای کلاسی)^۲

- ارزیابی تراکمی (پایانی/پایان ترم)^۳

از هر دو روش فوق استفاده می شود.

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

(می تواند به صورت جدول ارائه گردد.)

^۱ وظایف عمومی میتوانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. Formative Evaluation

3 . Summative Evaluation

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: در کلاسهای تئوری اغلب از آزمون پایان ترم استفاده می شود و در بالین از ترکیب هر ۴ مورد زیر استفاده می شود.

- ☐ آزمون میان ترم ----- درصد نمره
☐ انجام تکالیف ----- درصد نمره
☐ شرکت فعال در کلاس ----- درصد نمره
☐ آزمون پایان ترم ----- درصد نمره
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

* نکته: ذکر روش ارزیابی دانشجو (شفاهی، کتبی، چهارگزینه ای، درست نادرست، باز پاسخ و غیره)، آزمون های ساختارمند عینی (مانند: OSCE، OSLE و غیره) و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار با استفاده از ابزارها (مانند: لاگ بوک، کارپوشه، DOPS) * نکته: ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو (جدول سهم نمره براساس طراحی روش ارزیابی دانشجو) * نکته: در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

نحوه برگزاری آزمون

- تشریحی ☐ پاسخ کوتاه ☐ چندگزینه ای ☐ جور کردنی ☐ صحیح- غلط ☐
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----
در آزمون نظری از چندگزینه ای و در آزمون بالینی در بخشها از تشریحی و چهار گزینه ای استفاده می شود.

منابع به تفکیک اصلی و پیشنهادی:

منابع شامل کتابهای درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وبسایت های مرتبط میباشد.

الف) کتب: طب داخلی ۲۰۲۲ هاریسون

ب) منابع برای مطالعه بیشتر:

-Kronenberg HM, Melmed S, Polonsky KS, Larsen PR, Williams RH. Williams Textbook of Endocrinology. Philadelphia: Saunders/Elsevier
مقالات آندوکرینی در مجلات

1. J Clin Endocrinol Metab
2. N Engl J Med
3. Diabetes Care

ب- مجلات اصلی:

-مجله غدد درون ریز و متابولیسم ایران

-مجله دیابت و لیپید

-اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شایع در ایران . عزیزی فریدون، حاتمی حسین، جانقربانی، ویرایش (d)
سوم. تهران: نشر اشتیاق، ۱۳۸۷

-Campbell MJ, Machin D. Medical Statistics: a commonsense approach. 2nd ed. Chichester; New York: Wiley, 1993.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

واحد برنامه ریزی آموزشی دانشگاه عربستان ایران